

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie en de Helpdesk Ontmoetingscentra

Jaargang 11, nr. 1, juni 2022

Redactie: L. Kuiper, R.M. Dröes

Insturen kopij: ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl

Website Helpdesk Ontmoetingscentra: www.ontmoetingscentradementie.nl

Redactioneel

Na twee jaar te zijn beheerst door het COVID-19 virus is er nu toch weer een min of meer nieuw evenwicht gevonden in het maatschappelijk functioneren. Er is veel veranderd, in het contact met anderen, meer afstand, meer online overleggen, meer thuiswerken, meer ziekteverzuim, nog steeds testen bij verkoudheid, want je wilt anderen niet besmetten. Toch voelen we ons ook weer vrijer, hebben we de verplichte mondkapjes achter ons, wordt er weer meer gereisd, en kunnen we weer vaker genieten van gezellig samen zijn. Het belooft, mede om die reden, een heerlijke zomer te worden. De eerste voorproefjes met zomerse dagen hebben we al gehad!

Dit is ook terug te lezen in deze nieuwsbrief met mooie en interessante bijdragen uit de Ontmoetingscentra. Veel centra trekken er regelmatig op uit. In de rubriek Nieuws Algemeen brengen wij u op de hoogte van een aantal veranderingen die vanaf dit najaar zullen gaan plaatsvinden rond de Landelijke Werkgroep Ontmoetingscentra (LWO), de Helpdesk Ontmoetingscentra en de Cursus voor personeel Ontmoetingscentra, mede vanwege het afscheid van prof Rose-Marie Dröes (VUmc), sinds 2004 de voorzitter van de LWO en organisator van de helpdesk en cursussen. Zij bereikt eind augustus de pensioengerechtigde leeftijd en zal op 11 oktober a.s. haar afscheidsrede houden in de aula van de Vrije Universiteit. Een ieder is daarbij van harte welkom. Direct hieraan voorafgaand is er een minisymposium Hulp bij dementie na de diagnose, georganiseerd door de gelijknamige Academische Werkplaats die op die dag wordt gelanceerd. Geïnteresseerd? Meldt u tijdig aan! Natuurlijk kunt u in deze nieuwsbrief ook weer wetenschappelijk nieuws lezen in de rubriek Effectieve zorg & behandeling bij dementie en vindt u onze congres, cadeau-, lees-, luister en kijktops. We wensen u veel leesplezier. De redactie

Oproep van de redactie

Staat uw OC correct op onze website?

Met enige regelmaat blijken adres of contactgegevens van Ontmoetingscentra op de website niet meer te kloppen. Daarom een dringend verzoek aan alle ontmoetingscentra om dit te checken (www.ontmoetingscentradementie.nl/downloads/overzicht-locaties) en wijzigingen aan ons door te geven via ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl.

Bij voorbaat dank!

Nieuwe ontmoetingscentra

De teller van Ontmoetingscentra staat inmiddels op 186! Een jaar geleden, begin juli 2021, is King Arthur Groep gestart met een nieuw ontmoetingscentrum in Laren. Dit was nog niet gemeld in deze nieuwsbrief. Het ontmoetingscentrum is onderdeel van Het Brinkhuis, Muziekcentrum De Schering en Inslag. De ingang van het ontmoetingscentrum is aan de Eemneserweg 15a. Het centrum is open van maandag tot en met vrijdag van 9-17u (te bereiken via email oclaren@kingarthurgroep.nl, of tel. 06-28261530).

Sinds mei 2021 is in Noord-Holland Noord door Vrouwen Plus Welzijn in Ontmoetingscentrum De Verbinding in Julianadorp (vooral bedoeld voor ouderen,) tevens op dinsdag en vrijdag (9.30-16u) een ontmoetingsgroep gestart voor mensen die wat meer hulp en structuur behoeven (Coördinator Jannet van Baaren, tel. 06 82563787). Ook zijn er ontmoetingscentra in Museum Broekerveiling in Broek op Langendijk (tel. 0226-318050) en Wieringereiland museum in Hippolytushoef 0227-591570).

Kent u Ontmoetingscentra die nog niet op onze website staan, dan kunt u deze per email melden bij ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl. Wij nemen dan contact met deze centra op.

Ontmoetingscentra Internationaal

Neem eens een kijkje op www.meetingdem.eu. U vindt daar alle Ontmoetingscentra in andere landen. Wie weet kunt u er tijdens uw vakantie een kijkje nemen!

Nieuws uit de Ontmoetingscentra

Jubileum OC De Nes Schagen

Op 22 juni j.l. vierde Ontmoetingscentrum De Nes in Schagen dat zij 12,5 jaar geleden hun deuren openen. Met taart en een drankje, feestelijke versiering,

cadeaus, speeches van Piet de Wit, directeur Wonen en Welzijn Plus, die terugblikte op de afgelopen jaren, Rose-Marie Dröes over recente ontwikkelingen rond Ontmoetingscentra in binnen- en buitenland, en Elja Tepper en Tineke van der Kroon, die de deel-

nemers, vrijwilligers en samenwerkingspartners in het zonnetje zetten, en niet te vergeten de gezellige trekharmonica muziek en een vrolijk dansje was het echt een feestelijk samenzijn! We feliciteren alle medewerkers, vrijwilligers en deelnemers van het Ontmoetingscentrum met dit jubileum, met name ook

Jolanda Smit die dit mooie centrum zo veel jaren met groot enthousiasme en creativiteit heeft geleid en op de kaart gezet, waardoor het als goed voorbeeld heeft gediend voor andere Ontmoetingscentra in Noord-Holland Noord. Op de toekomst!

Rose-Marie Dröes, VUmc, Amsterdam

Met dementie in beweging en eropuit

Met dit thema is de King Arthur Groep 4.5 jaar geleden gestart in Utrecht voor een groep mensen met dementie op jongere leeftijd. Het programma is lekker overzichtelijk en sluit aan bij de behoefte van de gewone dingen doen. Sport en spel in de morgen bij een sportvereniging elders in de stad, wandelen in de mooie bossen en landgoederen in de omgeving, en museumbezoek zijn de ingrediënten van onze 3 dagen per week. Gewoon in de maatschappij, dingen doen die je altijd al deed. De P van plezier staat voorop.

Hoewel er voor de jongere doelgroep fors wordt ingezet op dagbehandeling merken wij dat juist het karakter van een ontmoetingscentrum een welkome aanvulling is in het aanbod. Veel mensen met de ziekte van Alzheimer, Lewy Body of Vasculaire dementie vinden de ongedwongenheid fijner dan de strakke structuur van de dagbehandeling. Wel prikkelrijk, dus niet voor iedereen passend.

Inmiddels zijn we ook gestart met het Jungheimer café. De betrokkenen uit deze doelgroep hebben toch specifieke vragen die bij een gewoon Alzheimercafé niet aan bod komen. Daarnaast vinden zij het lotgenotencontact erg fijn. Het café heeft een meer regionaal karakter.

Jan Baars, coördinator OC Utrecht

Mondriaan groep OC Vermeertoren Delft viert 5e verjaardag!

In September van dit jaar bestaat onze Mondriaan groep 5 jaar. De Mondriaan groep is een groep binnen Ontmoetingscentrum Vermeertoren in Delft. In deze groep bieden wij een aangepast programma voor bezoekers die in het verleden hoog zijn opgeleid en goede functies hebben bekleed. Deze doelgroep wordt niet enthousiast van tekenen, bingo of handwerken, maar vindt het fijn om met gelijkgestemden te genieten van bijvoorbeeld klassieke muziek, te praten over reizen, werkverleden of politiek. Bewegen doen zij met elkaar in een sportschool iets verderop in de wijk. Bij slecht weer worden er documentaires gekeken via het internet. In een universiteitsstad zoals Delft is er veel vraag naar deze groep. Bezoekers komen ook uit de omliggende steden en dorpen. Gelukkig heeft de gemeente met deze gemeentes afspraken gemaakt omtrent het afgeven van een indicatie. De groep is 5 dagen per week geopend en zit behoorlijk vol. Er is daarom vanaf 15 april ook een groep gestart in ontmoetingscentrum Dock van Delft. In september gaan we een hele week ons 5-jarig bestaan vieren met muziekoptredens, bezoek aan museum en heerlijk eten.

Joke Wubben-van Velzen, programmacoördinator
Pieter van Foreest

De wereld in met 'Kennemerhart Oppeppers' innovatie dagbesteding

Het jaar 2021 stond bij Kennemerhart in het teken van de herpositionering van de dagbesteding. Een vernieuwende vorm met vier 'routes' voor thuiswonende ouderen met een vorm van kwetsbaarheid én hun mantelzorgers. De routes 'Op Pad', 'Dichtbij', 'Samen' en 'Thuis' bieden hen een eigentijds programma dat past bij persoonlijke behoeftes en interesses en bij de verschillende fasen van achteruitgang. Ontmoeting, meedoen, uitdaging en eigen regie staan hierbij voorop.

De deelnemers van 'Op Pad' trekken er al 13 jaar dagelijks op uit vanuit een vast vertrekpunt in Haarlem, waarbij wandelingen van tien tot twintig kilometer geen uitzonderingen zijn. Het programma wordt in samenwerking met de gemeente nu ook aangeboden vanuit Overveen en Bloemendaal. De bestemming van 'Op Pad' wordt in overleg met elkaar bepaald. Het kan een nieuwe tentoonstelling zijn, een culinaire route of de natuur in met de boswachter. Samen sporten kan ook, bijvoorbeeld via een golf clinic of bij het afgelopen jaar in Haarlem geopende 'Mooie boules' tijdens een potje jeu de boules.

Als het fysiek minder gaat, zijn er de Oppeppers 'Dichtbij', de Ontmoetingscentra op locatie in Haarlem, Heemstede, Bloemendaal/Vogelenzang en Zandvoort. Op de vaste 'Dichtbij' locaties van Kennemerhart Oppeppers staat ook de 'eigen regie' centraal.

Zo vatten de deelnemers van Dichtbij locatie Vogelhart in Vogelenzang het plan op om samen op vakantie te gaan. De uitvoering gebeurde met hulp van de medewerkers van het ontmoetingscentrum. De 14 initiatiefnemers, 5 partners, een zus, 2 medewerkers dagbesteding en 5 vrijwilligers togen naar hotel 'De Vrije Vogel' in het ruim 200 kilometer verderop gelegen Elsloo voor een paar dagen plezier en ontspanning.

Het laat zien dat ouderen met geheugenproblemen of voor wie contact maken niet meer vanzelfsprekend is, prima in staat zijn om zelf richting te geven in wat er in hun leven gebeurt. Ook de partners van de deelnemer waren positief, zoals An van Aken: 'Ik vond het geweldig om weer op vakantie te kunnen. Alleen had ik het niet aangedurfd. Ik had voorheen ook het idee dat dit niet zou kunnen omdat ik mijn partner uit zijn

vertrouwde omgeving zou halen. Doordat we met een hele club gingen, voelde het meteen vertrouwd, zowel voor mijn partner als ook voor mij. Daarnaast was het heel fijn dat iedereen in zijn waarde werd gelaten en dat er van een ieders mogelijkheden werd uitgegaan. Ik ben denk ik zelf ook veranderd, omdat ik nu zie dat mijn partner soms anders doet dan voorheen, maar dat hij hier niets aan kan doen. Doordat mijn benadering is veranderd, kunnen we weer samen genieten. We hebben weer mooie kanten van elkaar gezien en samen gelachen.'

Een voorbeeld van een mooie samenwerking volgens de route 'Samen' betreft het kunstproject Goudmakers. Buurtbewoners van Haarlem Noord leren (en creëren) onder professionele begeleiding theater, muziek en kunst, bijvoorbeeld via buurttheater, concerten, kunstwerken, straatkunst en optredens met beweging en dans. Met als apotheose een eindpresentatie op bijzondere plekken in Haarlem Noord. Kennemerhart Oppeppers werkt hierin samen met Hart en Stichting Gouden Verhalen. Een andere samenwerking betreft die met Danstheater VOS en Hart waarbij thuiswonende ouderen met hun mantelzorger worden uitgenodigd voor het project 'Jij & ik, dansen samen'. Dit gebeurt onder begeleiding van een choreograaf en professionele dansers op een Oppeppers Dichtbij locatie. Doel is samen te ervaren hoe fijn het is om te genieten van (moderne) dans en muziek en de zorgen die er zijn, even te kunnen loslaten. Bij voldoende belangstelling komt er een vervolg om toe te werken naar een dansvoorstelling.

Meer informatie over het programma-aanbod is te vinden op www.kennemerhart.nl/dagbesteding

Eva Lunshof, marketing- en communicatie-adviseur Kennemerhart, Haarlem

Aan tafel in Ontmoetingscentrum Mariahoeve

Het is woensdagmiddag 12:00 uur. De bezoekers van het Ontmoetingscentrum Mariahoeve in Den Haag zijn bijna klaar met bewegen. "Kom, we gaan lunchen," zegt activiteitenbegeleidster Liesbeth van Dijk. Samen met vrijwilliger Titia van der Klei-Russel is ze vandaag in het Ontmoetingscentrum. Liesbeth heeft de deelnemers een omelet beloofd en gaat dus snel aan de slag. Ondertussen doet Titia nog een woordspelletje, terwijl de deelnemers geduldig wachten op de lunch. Dit keer mogen wij ook mee-eten.

Vandaag zijn zeven deelnemers aanwezig. Ben komt meerdere dagen in de week. Hij heeft net corona gehad en is erg blij dat hij nu weer naar het Ontmoetingscentrum mag. "Ze zorgen erg goed voor ons," zegt hij. "We doen ons best," lacht Liesbeth. Vandaag is Ben omringd door vrouwen, maar hij vindt dat wel gezellig. Ondertussen blijft hij opletten, want het woordspelletje is nog bezig. Titia is op zoek naar een woord en iedereen mag een letter raden. Hoewel het

erg lastig is, raadt Liz uiteindelijk het juiste woord: 'Strandball!'.

Na het woordspelletje komt Liesbeth binnen. "Ik heb goed nieuws en minder goed nieuws. Helaas zijn de eieren niet meer goed, maar er is wel lekkere soep.". "Champignonsoep of tomatensoep?," vraagt ze. Alexia helpt altijd graag en wil voor iedereen zorgen. Ze legt de servetten klaar, dekt de tafel en helpt met het uitdelen van de soep. Hoewel het niet was gelukt met de eieren is de groep wel erg blij met de lekkere soep, het brood en het glaasje melk, karnemelk of perensap. In het Ontmoetingscentrum wordt elke dag met elkaar geluncht, dat is een belangrijk onderdeel van de activiteiten. Het geeft een gevoel van verbinding en vermindert eenzaamheid. Tijdens de lunch is er vaak brood, maar soms zijn er ook extra lekkernijen. Zo is er vanmiddag vla als toetje en er worden ook weleens pannenkoeken gebakken.

Na het eten is het tijd voor een activiteit. Elke dag gebeurt er iets anders. Deze ochtend hebben de deelnemers beweegactiviteiten gedaan en vanmiddag gaan ze geheugenspelletjes doen. Voor ons is het tijd om te vertrekken. Het was gezellig om een keer mee te lunchen in het Ontmoetingscentrum!

Ontmoetingscentrum Mariahoeve is open op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 10 tot 15 uur. Cardia heeft behalve een Ontmoetingscentrum in Mariahoeve ook Ontmoetingscentra in Rijswijk, Scheveningen en Loosduinen. Kijk op de website voor meer informatie www.cardia.nl/welzijn/ontmoetingscentra *Melanie Hazenberg, adviseur marketing & communicatie Cardia, Den Haag*

Ruime keus Ontmoetingscentra Santé Partners

20 jaar geleden zijn wij gestart met Ontmoetingscentrum Nieuwegein. Nu, anno 2022 beschikken wij bij Santé Partners over zes locaties in drie gemeenten rondom Utrecht, namelijk in Houten, Nieuwegein en Zeist. Alle Ontmoetingscentra zijn 5-6 dagen per week open. Wij richten ons op mensen met een beginnende dementie tot en met een gevorderde dementie die thuis wonen. Mantelzorgers ondersteunen wij voornamelijk doordat zij hun naasten overdag op een

gezellige en veilige plek weten. Daarnaast bieden wij individuele begeleiding door de contactpersoon van het Ontmoetingscentrum, een gespreksgroep voor mantelzorgers en lezingen en/of het lokale Alzheimer Café in samenwerking met andere aanbieders.

De Ontmoetingscentra van Santé Partners gaan mee met de tijd. Naast de dagsociëteit met een aanbod afgestemd op de wensen, behoeften en talenten van de doelgroep bieden wij:

- op alle locaties een koor voor mensen met dementie, mantelzorgers, buurtbewoners en vrijwilligers
- in Zeist in het kader van het Talentproject (landelijk bekend onder de naam DemenTalent) activiteiten voor vrijwilligers met beginnende dementie zoals het project 'meer tuin- meer mens' waar verwaarloosde tuinen in de omgeving worden opgeknapt. Wij bemiddelen richting initiatieven zoals de 'onvergetelijke kookclub' of tennissen voor mensen met dementie. Het Ontmoetingscentrum Zeist Helicon, voortgekomen uit de Talentgroep Zeist richt zich vooral op mensen die graag invloed hebben op het dagprogramma en op gezette tijden uitjes ondernemen zoals het bezoeken van de Ezels sociëteit of het 'Onvergetelijk Centraal Museum' in Utrecht.

Sinds dit jaar zijn de twee Ontmoetingscentra in Nieuwegein onderdeel van de "recreatieve activering", een initiatief van de gemeente in samenwerking met lokale aanbieders. Binnenkort komen er nog Ontmoetingscentra in dagdelen in buurtcentra onder de naam 'Vief'.

Begin 2022 heeft Santé Partners in Zeist cliënten en personeel van een dagbehandeling overgenomen van een andere aanbieder. Deze overname had tot gevolg dat wij in één locatie naast de groepsruimten ook over een rustruimte met een bed beschikken. Hierdoor kunnen wij ook deelnemers opvangen die meer (lichamelijke) zorg nodig hebben.

Meer en actuele informatie vindt u op onze nieuwe website: www.santepartners.nl

Annette Stock, coördinator Ontmoetingscentra Santé Partners Zeist/Nieuwegein

Silverein in De Bilt is verhuisd!

Wat zijn wij blij met onze nieuwe locatie. Ook voor de deelnemers voelt de ruimte veilig en heel prettig. Het is zo goed om te zien dat iedereen zo snel gewend is. Helaas zat de lente in eerste instantie maar even in de lucht en volgde er sneeuwbuien. Gelukkig is het nu dan echt lente en wat hebben we al volop genoten van ons zonnige terras. Echt een betere locatie hadden wij ons niet kunnen wensen.

Op vrijdag 1 april is de ruimte officieel geopend en de nieuwe naam onthuld door Dikkie en locoburgemeester Anne Brommersma. Dikkie is nog van de 'oude garde' en komt al bij ons sinds 2019. Ons ontmoetingscentrum heet vanaf nu 'Bij de Tijd'. Dit was ook de naam van het restaurant dat vroeger op deze locatie gevestigd was. Wij denken dat deze naam goed bij ons past. De opening was een hele gezellige druk bezochte middag die muzikaal opgeluisterd werd door onze pianiste Irina. We hebben zelfs in de lokale krant, De Vierklank, gestaan.

Ellen van der Padt, medewerker OC Silverein

Silverein blikt terug op januari tot april

Door het verdwijnen van de meeste lockdown maatregelen ging ook voor ons weer een wereld open. Op 1 van de eerste lekkere lentedagen hebben we geluncht

op het vliegveld in Hilversum. Dit was echt genieten! Niet alleen buiten het ontmoetingscentrum ging er een wereld voor ons open maar ook letterlijk op het ontmoetingscentrum zelf. Van de firma Fietslabyrint hebben wij op proef een fiets met tv scherm geleend.

De deelnemers konden een ontspannen fietstocht maken door o.a. eigen woonplaats, geboortedorp, duien of een stedentrip naar Rome etc. Met het Fietslabyrint ligt de wereld aan je voeten! De deelnemers hebben hier zo van genoten dat we er graag zelf 1 willen hebben. We zijn nu opzoek naar 1 of meerdere sponsors. Roël en de deelnemers hebben genoten van een fietstocht door Paramaribo.

De dames van Natuureducatie "Groen, grijs en geluk-

kig" zijn een ochtend bij ons op bezoek geweest. Ze lieten ons verwonderen over alles wat er al in bloei staat zo vroeg in het voorjaar.

Hanny zingt in het koor 'Prove It' onder leiding van haar man Jan. Als verrassing hebben we het koor uitgenodigd. Het koor heeft die middag prachtig voor ons gezongen!

In De Bilt zijn een aantal enthousiaste vrijwilligers actief die met ouderen fietstochten maken in een riksja. Het initiatief is bedoeld om ouderen die zelf niet meer kunnen fietsen het gevoel terug te geven van de wind door je haren. En wat was dit een succes! Wil je zelf een ritje regelen met de riksja, mail dan naar info@riksjadebilt.nl

Ellen van der Padt, medewerker OC Silverein

Fotografieproject "Eigen kracht" - 'Als je kunt zorgen dat dit een fijn moment is, dan is dat alles waard'

De bezoekers van de Ontmoetingscentra in Hellen- doorn, Raalte en Twenterand zijn de afgelopen weken aan de slag gegaan met een fotografieproject "Eigen kracht". 'Door het maken van foto's en bekijken van

de resultaten hebben we een mooi middel om herinneringen op te halen bij mensen met dementie', leggen de coördinatoren van de ontmoetingscentra in het oosten van het land uit. 'Het kan helpen bij het aangaan van gesprekken en het leggen van verbinding.'

Tijdens de laatste bijeenkomst hebben de deelnemers een kleine expositie ingericht op de locatie waar normaalgesproken de inloop wordt gehouden. Er werden prachtige foto's onthuld, waarbij mooie herinneringen werden verteld. Waardevolle momenten!

Binnen het project is gekeken naar de meerwaarde van het aanbieden van culturele activiteiten aan mensen met beginnende geheugenproblematiek. Het project is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het Lang leve KunstFonds. 'Tijdens fotograferen ben je heel erg in het 'nu'. Je legt een moment vast. Als je kunt zorgen dat dit een fijn moment is, dan is dat alles waard! Tijdens een aantal bijeenkomsten hebben we onder professionele leiding van fotografe Sterre Delemarre 'geleerd' hoe we het beste foto's kunnen maken, waar we rekening mee moesten houden en hoe je bijvoorbeeld een mooie compositie kan maken. Iedere week gingen we met een ander thema aan de slag en hebben we zowel binnen als buiten gefotografeerd. Dit leverde vele gesprekken op over onder andere: trouwen, vakanties, schooltijd, huishoudelijke materialen van vroeger en wat je deed als kind vroeger in de natuur'. Na afloop van de laatste bijeenkomst kregen de bezoekers die hadden deelgenomen aan dit project een gepersonaliseerd boekje mee, met daarin de gemaakte foto's. Een prachtig aandenken aan dit project met bruikbare foto's voor een gesprek met familieleden.

Evenmens, informele zorg voor elkaar heeft samen met de partners De Welle, ZorgSaam, Carinova Mantelzorgondersteuning, Kr8 van Raalte en WIJZ welzijn meerdere ontmoetingscentra voor mensen met geheugenproblemen in de regio's Twente, Salland en Vechtdal. Mensen met een niet-plus gevoel of beginnende geheugenproblemen zijn welkom om gezellig een bakkie te komen doen! Dat geldt ook voor hun

mantelzorg(s), vrienden, burens of kennissen. Het is een plek voor ontmoeting en informatie. Waar de deelnemers zichzelf mogen zijn, zich prettig, nuttig, gezien en begrepen voelen. Op een ongedwongen manier en in informele sfeer bij elkaar zitten. 'Wij zien het als een plek waar mensen met geheugenproblemen en hun mantelzorgers even naar toe kunnen gaan als ze daar behoefte aan hebben. Zij komen en gaan wanneer het uitkomt. De ene keer is dat voor een bakkie koffie, de andere keer voor een leuke activiteit', aldus de coördinatoren.

Leonie Smit, medewerker PR & communicatie Evenmens

Deelnemers van ontmoetingscentrum de Zonnehof Woerden op bezoek bij Ontmoetingscentrum 't Bakkershuis in Montfoort

Dinsdag 3 mei jl. kwam een groep jonge mensen met dementie vanuit de Zonnehof op bezoek in Montfoort. Zij werden ontvangen door één van de deelnemers,

Jan van Loon, en coördinator Marjon de Jong van 't Bakkershuis. De ontmoeting startte natuurlijk eerst met koffie en wat lekkers, met aansluitend een rondleiding door 't Bakkershuis en de prachtige tuin. Vervolgens werd de rondleiding vervolgd door de historische stad Montfoort door Jan van Loon. Tijdens de lunch schoof Jacoba Huizinga aan. Zij is onderzoeker lectoraten Participatie, Zorg en Ondersteuning en Proactieve zorg voor thuiswonende ouderen, promovenda Integrale benadering Dementie en hogeschooldocent Social Work aan de Hogeschool Utrecht. Na de lunch, die dankzij het mooie weer in de tuin werd genuttigd, was er een bezoek aan Molen de Valk..

en hogeschooldocent Social Work aan de Hogeschool Utrecht. Na de lunch, die dankzij het mooie weer in de tuin werd genuttigd, was er een bezoek aan Molen de Valk..

In 't Bakkershuis werken we samen met studenten van de opleiding Social Work van Hogeschool Utrecht.

Eerstejaars studenten draaien mee en leren zo veel van en met de deelnemers. Studenten van het 2e leerjaar en hoger, leren het vakmanschap van Marjon de Jong. Of zij geven hun afstudeerproject vorm door het onderzoeken van een innovatievraagstuk. We werken ook samen met HU in het promotieonderzoek van Jacoba Huizenga. Marjon neemt daarnaast deel aan de klankbordgroep 'Werkveld' om het onderzoek zo goed mogelijk te laten aansluiten bij wat de vraagstukken zijn in de praktijk. Jacoba legde haar eerste ideeën voor onderzoek voor tijdens de lunch aan een groepje deelnemers.

Anchel Kraan, medewerker communicatie Stichting Welzijnsondersteuning Montfoort - Linschoten

Dansend de taxi in

Tijdens mijn werkzaamheden bij de Helpdesk Ontmoetingscentra kwam ik in contact met de bijzondere Leontine Trijber, programmacoördinator van OC Zandstroom van Zorgbalans in Zandvoort. Ik was direct onder de indruk van haar inspirerende verhalen vanuit dit Ontmoetingscentrum. En de passie die zij heeft om mensen met een haperend brein zo gelukkig mogelijk te laten zijn. Ze nodigde me uit een kijkje te komen nemen, om zelf eens te ervaren hoe het eraan toegaat bij deze 'club'.

Op 4 mei 2022 ben ik van de partij bij Zandstroom-Open: een maandelijks terugkerende bijeenkomst om kennis en ervaring bij elkaar te brengen en de samenwerking met familie, clubleden, mantelzorgers, collega's, vrienden en andere belangstellenden te versterken.

Terwijl de clubleden boven nog aan het genieten zijn van de lunch, beginnen wij beneden met de gasten met Zandstroom-Open. Het wordt me meteen duidelijk hoe groot de impact is van een haperend brein op het leven van de naasten, maar ook op de persoon zelf. Toch komt uit alle verhalen naar voren dat de personen met een haperend brein opbloeien bij Zandstroom en dat ze het erg naar hun zin hebben. Zo vertelt een zoon over zijn moeder: "Mijn moeder heeft een hekel aan koken, maar sinds ze naar Zandstroom gaat, vertelt ze honderduit over wat ze heeft gekookt en hoe gezellig het is om dat samen te doen."

Na een tijdje komen ook de clubleden er bij. Verschillende onderwerpen passeren. Zo vertel ik over de kloof tussen de wetenschap en de maatschappij/praktijk die ik als onderzoeker ervaar. Het gaat ook over een nieuw lied wat binnenkort wordt gezongen op een evenement. Dit lied 'Samen in Zandvoort' gaat over verbinding. Wie je ook bent, iedereen telt mee.

Tot slot trakteert Merel Cornet, professioneel danser en medewerker bij Zandstroom, ons op een levendige dans. Ik zie een clublid ontwaken uit zijn teruggetrokken houding als danser Merel voor hem staat met haar uitnodigende bewegingen. Hij geniet zichtbaar. "Come on Boy!", schreeuwt hij uit enthousiasme. Ook de dame naast mij gaat helemaal mee in de flow van Merel. Ze beweegt op het ritme van de muziek en slaat spontaan een arm om mij heen. Merel verleidt een aantal clubleden om met haar mee te dansen en voor we het weten staan we met zijn allen op de dansvloer. Iedereen gaat dansend de taxi's in!

Wat een mooie ervaring! Vol verbinding, verwondering en begrip. Ik vind het mooi om te zien hoe de interactie en verbinding spelenderwijs ontstaat. Je hoeft niets voor te bereiden. Je gaat 'gewoon' mee in de flow van het dagelijks leven. Alhoewel... flink wat lef en een grote rugzak met fantasie lijken wel een voorwaarde. Nog even een wandeling over het mooie strand van Zandvoort waarna ik geïnspireerd en met een voldaan gevoel richting huis ga. Het is fijn om eindelijk eens te zien hoe de zorg voor mensen met een haperend brein eruit ziet in de praktijk. Er kan dan wel heel veel onderzoek gedaan worden, Zandstroom levert het zichtbare bewijs: een positieve insteek, spelenderwijs contact en kijken naar wat er allemaal nog jaren wél mogelijk is, werkt. Het is duidelijk, Zandstroom en de bijzondere clubleden ga ik zeker niet snel vergeten. Tot gauw!

Channah Osinga, student-assistent Helpdesk Ontmoetingscentra

Nieuws Algemeen

Feestelijk promotie Dr. Iris Hendriks

Op 7 juni j.l. promoveerde Iris Hendriks aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Zij verdedigde haar proefschrift 'The art of personalizing psychosocial interventions for people with dementia' met vervel Iris deed onderzoek naar een 'beslistool' om natuurinterventies af te stemmen op de individuele wensen en behoeften van mensen met dementie, en daarnaast onderzocht zij de impact en implementatie van het Onvergetelijk Museumprogramma in 12 Nederlandse musea. Tenslotte ontwikkelde zij geïndividualiseerde versies van twee Kwaliteit van leven meetinstrumenten. We feliciteren Iris van harte met het behalen van haar doctorsbul!

Landelijke Werkgroep Ontmoetingscentra

Op 9 juni j.l. werd na drie jaar eindelijk weer de Landelijke Werkgroep Ontmoetingscentra georganiseerd aan de VU in Amsterdam. Het was erg leuk iedereen weer in levende lijve te zien! OC 't Bakkershuis uit Montfoort en OC Zeist-West gaven ons een kijkje in de keuken van hun nieuwe ontmoetingscentrum. Margreet Melman gaf een interessante presentatie over Ontmoetingscentra Online, waarbij mensen online deel kunnen nemen aan activiteiten, zoals een wandeling in de natuur of door een stad of dorp. Een interessante mogelijkheid, ook voor mensen met dementie.

Rose-Marie Dröes deed daarna verslag van de enquête die was uitgezet onder cursisten van Ontmoetingscentra 3.0, waaruit naar voren kwam dat de cursus goed was gewaardeerd, maar dat de nieuwe interventies (DemenTalent, Dementelcoach, STAR Online) nog maar beperkt zijn ingevoerd bij de OCs die aan de cursus hebben deelgenomen. Implementeren gaat niet vanzelf, het vraagt initiatief, focus en financiën. Uiteraard heeft COVID afgelopen jaren niet geholpen bij de invoering van DemenTalent. Een deel van de OCs is wel van plan om het komende jaar met een of meer van de nieuwe interventies te starten. David Neal presenteerde tussentijdse resultaten van het FindMyApps project, dat inmiddels 140 deelnemers heeft, maar nog tot oktober bezig is met dataverzameling. Daarna zullen de resultaten worden geanalyseerd en gepubliceerd.

De bijeenkomst werd afgesloten met een discussie over de toekomst van de Landelijke Werkgroep in verband met het aanstaande pensioen van Rose-Marie Dröes eind augustus 2022. Er zal een groep met enkele leden van de Landelijke Werkgroep worden samengesteld die een plan zal maken voor de voortzetting. De website van de Helpdesk Ontmoetingscentra (ontmoetingscentradementie.nl) zal gekoppeld worden aan de website van de nieuwe Academische Werkplaats Hulp bij dementie na de diagnose bij VUmc. De Helpdesk OC blijft voorlopig per email bereikbaar via ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl. De cursus voor personeel Ontmoetingscentra wordt vanaf 2023 overgedragen aan Gerion-VUmc (cursuscoördinator Dr. Franka Meiland).

Cursus Personeel Ontmoetingscentra

Dit jaar volgen 24 medewerkers van ontmoetingscentra de cursus voor personeel Ontmoetingscentra. Het enthousiasme is groot. De vier lesdagen zijn inmiddels afgerond als ook de eerste van de vijf vervolgbijeenkomsten. De waardering van de cursisten van de lesdagen was hoog, zo bleek uit de tussentijdse evaluaties. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de cursus 2023 al weer in volle gang en zal het rooster binnenkort worden vermeld op ontmoetingscentradementie.nl.

De cursus wordt van 2023 georganiseerd door Gerion-VUmc en zal in het gebouw van Alzheimer Nederland in Amersfoort worden gegeven. De cursus is met name bedoeld voor programmacoördinatoren van Ontmoetingscentra. De cursusprijs is 750 euro, dit is inclusief de Cursusmap en het boek Meer Kwaliteit van Leven (onder redactie van R.M. Dröes, J. Schols en P. Scheltens). Meld je tijdig hiervoor aan, want plaatsen zijn beperkt. Aanmelden kan bij cursuscoördinator Franka Meiland (fj.meiland@amsterdamumc.nl).

Word Dementelcoach! - en biedt telefonische ondersteuning aan mantelzorgers

Saskia Danen organiseert in het kader van verspreiding van Ontmoetingscentra 3.0 met enige regelmaat, en op basis van lokale behoefte, tweedaagse cursussen voor telefonische coaching van mantelzorgers volgens de principes van Dementelcoach. Cursuskosten 100 euro. Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar saskia.danen@casema.nl.

Ontmoetings Online

Ontmoetings Online is een interactief digitaal sociaal platform, aangeboden via de eigen televisie van deelnemers en bediend met de vertrouwde afstandsbediening. Voor mensen waar het niet gemakkelijk meer voor is om de deur uit te gaan. Deelnemers ondernemen online met elkaar activiteiten en delen ervaringen. Altijd in kleine groepen (tot aan 10 deelnemers). Als een deelnemer een laptop, computer of tablet heeft, kan diegene zich via een internetlinkje op het platform aansluiten. De installatie op de televisie is dan overbodig.

De Op Pad-sessies zijn populair! Online op stap naar het museum, de markt, de beeldentuin, door een stadje slenteren of de natuur in. Of samen een boek (voor)lezen of een mooie lezing (online) bijwonen.

Ga gerust naar onze site voor meer informatie. Steeds meer deelnemers vinden de weg naar 'de prattende televisie'. Ook iets voor u om bij aan te sluiten? www.ontmoetings-online.nl

Margreet Melman

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

De online Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie verspreidt de opgedane kennis uit onderzoek onder diegenen die hier in hun dagelijks leven of werk profijt van kunnen hebben, zoals mensen met dementie, mantelzorgers, zorgprofessionals, zorg- en welzijnsinstellingen en beleidsmakers.

De Informatiedesk is vinden via onderstaande link:

<https://www.vumc.nl/zorg/informatie-voor-professionals/informatiedesk-effectieve-zorg-behandeling-bij-dementie.htm>

Een voorbeeld uit de online Informatiedesk Effectieve Zorg & Behandeling bij dementie:

Zang en schilderen als remedie tegen somberheid bij dementie

De ontwikkeling van niet-medische interventies voor mensen met dementie is al een tijdje in opmars. De laatste jaren wordt er ook steeds meer gedegen onderzoek gedaan naar de effectiviteit van deze interventies. Een voorbeeld is het onderzoek van Pongan en collega's (2017), die in Frankrijk de effectiviteit van een zang- en schilder-interventie onderzochten op chronische pijn, stemming, kwaliteit van leven en cognitie bij mensen met dementie. In totaal werden 59 mensen met dementie geworven via geheugenpoli's. Deelnemers werden geloot in de 12-weken durende zanggroep of de groep die aan de slag ging met schilderen. De zanginterventie werd geleid door een koordirigent die vergezeld werd door een psycholoog, voor eventuele ondersteuning van de deelnemers. De dirigent van het koor selecteerde de liederen op basis van de voorkeuren van de deelnemers. De schilderinterventie werd verzorgd door een schilderleraar, eveneens vergezeld door een psycholoog. De sessies omvatten discussies over schilderijen van professionele schilders en het maken van schilderijen gerelateerd aan een vooraf bepaald thema. Ter afsluiting van beide interventies organiseerde de zanggroep een concert en de schildergroep een expositie voor familie, vrienden en het zorgteam. Depressieve klachten waren enkel verminderd in de schildergroep. Echter zorgden zowel zingen als schilderen voor een vermindering van pijn- en angstklachten en voor een verbetering van cognitie en kwaliteit van leven.

Pongan, E., Tillmann, B., Leveque, Y., Trombert, B., Getenet, J. C., Auguste, N., Dauphinot, V., El Haouari, H., Navez, M., Dorey, J.-M., Krolak-Salmon, P., Laurent, B., & Rouch, I. (2017). Can Musical or Painting Interventions Improve Chronic Pain, Mood, Quality of Life, and Cognition in Patients with Mild Alzheimer's Disease? Evidence from a Randomized Controlled Trial. *Journal of Alzheimer's Disease*, 60(2), 663-677. <https://doi.org/10.3233/jad-170410>

Congrestips

Nationaal Dementie congres - Save the date!

Op 31 oktober 2022 wordt in De Doelen in Rotterdam het tweede Nationaal Dementie Congres georganiseerd. Het congres gaat onder meer in op het nut en de noodzaak van dementieonderzoek. En hoe je de resultaten vertaalt naar het dagelijks leven. Het programma is nog niet bekend. Maar reserveer alvast de dag in je agenda!

Alzheimer Europe conference in Bucharest

Dit jaar vindt het Alzheimer Europe congres plaats in Bucharest van 17 tot 19 oktober. Het zal een hybride congres worden. Kijk voor meer informatie op de website van Alzheimer Europe

[2022 Bucharest | Alzheimer Europe \(alzheimer-europe.org\)](https://www.alzheimer-europe.org/2022-Bucharest)

Hèt Dementie Congres

Op 9 november 2022 vindt Het Dementie Congres plaats in De Reehorst in Ede (8.45-16.15u). Er wordt in lezingen en workshops ingegaan op de ontwikkelingen die gaande zijn en dementieexperts zoomen in op vraagstukken uit de dagelijkse praktijk. Vroegboektarief 249 euro, regulier tarief 299 euro. Aanmelden kan via de volgende link:

www.nursing.nl/congressen/dementie-november-2022/

Cadeau-, lees-, luister- en kijktips

Blik op vroeger - spel voor ouderen

Het spel 'Blik op vroeger' draait om bijzondere herinneringen ophalen. Dit spel is leuk om te doen met ouderen, ook ouderen met dementie. Met 100 vragen op vragenkaartjes met leuke foto's.

Prijs: 46,95 euro Verkrijgbaar bij [Blik op vroeger - spel voor ouderen | Shopvoorgezondheid](https://www.shopvoorgezondheid.nl/)

Alle ouderen naar buiten!

Met veel handvatten voor verzorgers, mantelzorgers, vrijwilligers, kinderen van ouderen en ouderen zelf om samen naar buiten te gaan, in beweging te komen en de natuur te beleven, te ontdekken en herinneringen op te halen. Kortom, ontdek de natuur in je buurt en voel je beter!

Prijs 24,95 euro Verkrijgbaar bij IVN Natuureducatie: [Alle ouderen naar buiten! - IVN Winkel](https://www.ivn.nl/)

Het Haperend brein; een nieuwe kijk op dementie

door Leontine Trijber. Leontine Trijber laat zien dat met nieuwe vaardigheden, positieve aandacht én een flinke dosis creativiteit het leven met dementie voor alle betrokkenen aangenamer kan zijn. Door telkens weer de juiste snaar te vinden én te raken kan er gedurende vele jaren na de diagnose nog heel veel wél. Het boek staat vol met handige adviezen en eye-openers waarmee mensen met een haperend brein en iedereen om hen heen steun, levensgeluk, plezier en contact kunnen blijven ervaren. Het boek is zeer aansprekend geschreven en gebaseerd op lange praktijkervaring. Leontine is werkzaam als programmacoördinator van OC De Zandstroom in Zandvoort. Te bestellen via Bol.com (paperback, 17,50 euro)

Nieuw: Praktische handreiking Communiceren met mensen met dementie

Uitgave van Trimbos-instituut. In deze handreiking worden vele tips gegeven hoe te handelen tijdens een gesprek met mensen met dementie. De tips zijn gebaseerd op wetenschappelijke literatuur en tips van het Kenniscentrum Zorginnovatie van de Hogeschool Rotterdam. In praktijkvoorbeelden, die gaan over de vaak lastig ervaren thema's onbegrepen gedrag, zorgmijding en uiting van zinloosheid, worden de tips expliciet toegepast. Verder zijn er enkele korte animatiefilmpjes met herkenbare situaties hoe je kunt communiceren met mensen met dementie, mantelzorgers en collega's.

De handreiking is gratis te downloaden via [Trimbos.nl](https://www.trimbos.nl) | Nieuw: handreiking 'Communiceren met mensen met dementie'.

Podcast 'Dementie, hoe ga je ermee om?'

In deze korte podcastserie spreekt Ezra van Zadelhoff, een van de auteurs van het boek 'Dementie, hoe ga je ermee om?', met Annemarie Schouten, een coach, trainer en adviseur voor onder andere mantelzorgers van mensen met dementie. De serie behandelt verschillende onderwerpen, zoals de diagnose dementie, het inschakelen van de omgeving en het vormgeven van intimiteit bij dementie. Een interessante en inzichtelijke serie voor naasten van iemand met dementie. Te beluisteren via Spotify.

Podcast Evarea 'Bij mij doet ze dat nooit?'

Een serie van 50 afleveringen onder de 5 minuten. In elke aflevering wordt een situatie behandeld waarin iemand met dementie zich gedraagt op een manier die de omgeving moeilijk kan begrijpen. Ook wordt be-

schreven hoe naasten en verzorgers hier uiteindelijk mee omgaan, vaak door iets langer stil te staan bij het gedrag en proberen te bedenken waar het gedrag vandaan komt. Te beluisteren via Spotify.

Een betere wereld in de buurt

Deze film over een mooi project 'Naburen' voor maatschappelijke participatie van jonge mensen met dementie in Zeist, laat zien dat er goede mogelijkheden zijn om met veel plezier sociaal actief te blijven en nuttige activiteiten te verrichten. Naburen biedt mensen met dementie en vrijwilligers een dag waarin een ieder tot zijn recht komt. Klik op onderstaande link om het filmpje te zien:

<https://youtu.be/qPsHJSpZgM>

Deadline kopij volgende nieuwsbrief

Ontmoetingscentra@amsterdamc.nl

15 november 2022